

1995

Žmogus ir gėmata V. Krievės prozoje (Plėnas)

I. „V. Krievė - paskutinių mūsų dielės pagrindas“
Just. Marcinkevičius.

(Jukūs) žmogus tinka į žmogų gamtoje, Krievė
sevo ~~atmenimis~~ proze atliko tai, kaip Maizo-
nas - sevo pozicijai prispėdė mūs Lietuvos. Tiesa kia-
vės Lietuve buvęs dramatiškens, prietarodungens
nei Maizionio. Ir žmogus, gyvenantis joje, tuo ne
ienuosekiams, idealizuotais, sužinantes herojus, bet
abstai, ir prietarodungus plėšomas, hentiantis, ne-
baimingas, tai buvęs atliko savo prilygti pats
žmoniškiausias žmogus. Ligo Krievės už my litera-
tūroje dėl jo herojus dar buvo) pagal Just. Marc.

II. Žmogus ir gamtos savybės V. Krievės literatūroje
panašiai į pagongikės laikų Lietuvos žmogaus po-
sėdijant žmū, kada dar buvo tikėjus, kuo vis-
ker buvę angas yra gyvi sutvėrusi, kuo jie negali pat-
jaučia gerasme bei nori gyventi, kuo žmogus,

po užstotelėjus, gyveno žemėje karbu su pankričiais, uždžiais, iš kaižių žmonių yra tiki užtikrėta dalis tos žmonės, kurii vadinama gantė. Todėl nenuorta bu, kad visą tai atskleidžiamą seną žmonių, kurie dar prisimena hą paskeljo senovicių, leipėmis:

1. Gantė yra bendri uomai, kurie užimta žmogų, fiksiu uolomis, gelbsti užimtę, kaip dalykas be kurio žmogus negali būti laimėtas: gyventi.

- a) Šerdelius laukia verserų, kai galėtų už gyvulium išgerti į mišką, būtų gantėja, (V?)
- b) Lapines pernečia žmonėms iš miško vairžėdilių, vogų, gyvulų, pūpynų rautų, raganų, krepšių; ēia taip pat gauvosi gyvulicė, (V)
- c) žmogui, būdamas miške, uominiai gali susiverti už tiki sen maisto, bet iš proglobos, išo lichtaus, anchros, žemės spigdūmo, (V)
- d) „Ne, be miško mihiu nera gera, kai net iš Amurės ten bebutų...“ - sakė Šerdelius.

- e. Apie mišką žmogaus kaičiai apie gyvęs sutvėrimus:
 - a) uodus vertinė elegant malhorti, „išuo uodus iš brangio drūmai sandomi“, - aštinių Autam būti senelė,
 - b) „Kai ateina žemėnės, lyg žmogus išfudego pro būda, iš už žmogus, net uždžiai“ („Šerdelius“),
 - c) Šeiminio liepo kaičiai gyvęs sutvėrimas išlema, o išišakė ūžkėliai linguoja.

3. Gantė sučiunimas: *Ivardink! panteisti už
santu mrokibus*

- a) Lapines aštinių: „mesočiukti“ gantę miške, o užleisti reibta;
- b) Nukoris išoli medži - ištek kaičiai žmogų užmiski - stebėti uodėnii („Šerdelius“).

Šerdelius (dienis)

4. Net pavardės iš vėtarociai susiję su gantė (Alkūnės - alkūnės, Lapines - gyvūnės, Šeiminis - miškes ūžkėliai, Pakelinių - kelmas (pakelės)).

III. Toliais hūminas kaičiai „Šerdelius“ raiytojas dardau man išpejė: nerububiniu hūstofo, hą galėtumiu pavz-

drusti Grainius liepa - t.y. nacionalinis, liudininko
moneles, olvarinio gyvenimo pagrindų, šeštadienį
žmogaus ir gamtos vienovę, medę ir gerumą iš-
hem, kai gyva". Just. Marcinkevičius.

8